

LIBERAALISEN TYÖVÄENPUOLUEEN MANIFESTI

I

Juuri tällaisen nimen ansaitsee aikakauslehden „Nasha Zarja” 9.—10. numerossa ollut N. R-kovin artikkeli⁹⁸.

Niin raskasta kuin marxilaisille lieneekin menettää N. R-kovissa mies, joka nousuvuosina palveli uskollisesti ja tarmokkaasti työväenpuoluetta, asian etujen tulee olla kaikkien henkilö- ja ryhmäsuhteiden, kaikkien „hyvien” muistojen yläpuolella. Asian edut vaativat tunnustamaan, että uuden likvidaattorin manifestista koituu suurta hyötyä tämän likvidaattorin mielipiteiden suoruuden, selvyyden ja eheyden ansiosta. Peräti tärkeän ja perustavaa laatua olevan kysymyksen „kahdesta puolueesta” N. R-kov katsoo mahdolliseksi asettaa ja vaatii asettamaan puhtaasti aatteelliselta pohjalta *jättämällä syrjään* kaiken „selkkaus”-aineiston ja huomattavassa mitassa jopa ilman bolshevikkeihin ja menshevikkeihin jakoa. R-kovin jälkeen likvidaattoruudesta ei voida puhua *yksinomaan entiseen tapaan*, sillä hän on asettanut lopullisesti kysymyksen korkeammalle perustalle. Ja R-kovin jälkeen ei voida *yksinomaan puhua* likvidaattoruudesta, sillä meillä on tässä niin eheä suunnitelma välitöntä käytännöllistä toimintaa varten, ettei sen eheämpää voida kuvitellakaan.

N. R-kov aloittaa esittämällä „objektiivisen perustehtävän Venäjällä”, siirtyy sitten arvioimaan vallankumousta, edelleen erittelee kyseistä ajankohtaa puhuen selvästi ja seikkaperäisesti kustakin luokasta ja lopettaa piirtämällä kyllin tarkan yleiskuvan koko uudesta „julkisesta poliittisesta työväenyhdistyksestä”, joka on muka heti perustettava ja „tosiasiallisesti toteutettava”. Sanalla sanoen R-kov

aloittaa aivan alusta ja kulkee johdonmukaisesti aivan loppuun, niinkuin kuuluukin menetellä henkilön, joka vähänkin ymmärtää kantavansa vakavan poliittisen vastuun puheistaan ja teoistaan. Ja oltakoon oikeudenmukaisia R-kovia kohtaan: hän on alusta loppuun mitä johdonmukaisimmalla tavalla vaihtanut salavihkkaa marxilaisuuden liberalismiin.

Ottakaamme hänen päätelmiensä lähtökohta. Hän pitää „kerrassaan epäilemättömänä ja kiistattomana”, että „nykyisellä ajankohdalla on objektiivisena perustehtävänä Venäjällä puolimaaorjuudellisen primitiivisen ryöstö-talouden-hoidon lopullinen vaihtaminen kulttuuriseen kapitalismiin”. Kiistanalaista on hänen mielestään se, ovatko Venäjän olot kehittyneet sellaisiksi, joiden vallitessa „yhteiskunnalliset myrskyt, joskaan ne eivät ole mahdottomia, eivät kuitenkaan ole lähitulevaisuudessa välttämättömiä, väistämättömiä”.

Mielestämme on täysin epäilemätöntä ja kiistatonta, että tuo on kysymyksen aito liberaalista asettelua. Liberaalit rajoittuvat siihen, tuleeko olemaan „kulttuurinen kapitalismi” vai ei, tuleeko olemaan „myrskyjä” vai ei. Marxilainen ei salli rajoituttavan siihen, vaan vaatii erittelemään, *mitkä luokat tai luokkakerrokset* ajavat vapautuvassa porvarillisessa yhteiskunnassa jotain konkreettisesti määriteltä linjaa, tuon vapautuksen, esim. n.s. „kulttuurisen kapitalismin” jonkinlaisten poliittisten muotojen luomisen linjaa. Niin „myrskyjen” aikana kuin myrskyn ilmeisen puuttumisen aikanakin marxilaiset ajavat linjaa, joka periaatteellisesti eroaa liberalismista ja jona on tosi demokraattisten eikä yleensä „kulttuuristen” elämänmuotojen luominen. Kaikki me pyrimme „kulttuuriseen kapitalismiin”, sanovat liberaalit, tekeytyen luokkien yläpuolella olevaksi puolueeksi. „Kulttuuria” meidän ei pidä ymmärtää siksi, joksi liberaalit sen tulkitsevat,— sanovat marxilaiset työläisille ja kaikille demokraattisille aineksille.

Vieläkin näkyvämpää, tyypillisen „professorimaista” marxilaisuuden vääristelyä R-kov tarjoaa meille arvostellessaan „ylimalkaisia havainnoitsijoita”, joista „tuntuu, ettei vallankumouksemme onnistunut”. „Heikkohermoinen sivistyneistö”, kirjoittaa R-kov, „on aina ja kaikkialla ruvennut niiskuttamaan ja ruikuttamaan ja sitten antautunut moraaliseen prostratioon, luopuruuteen ja mystillisyyteen”.

„Mutta harkitseva havainnoitsija” tietää, että „taantumuk-
sen hillittömyyksissä ilmenevät useinkin mitä syvällisimmät
sosiaaliset muutokset”, että „taantumuskaudella muodostu-
vat ja kypsyvät uudet sosiaaliset ryhmät ja voimat”.

Näin ajattelee R-kov. „Luopuruus”-kysymyksen hän on
osannut asettaa siinä määrin poroporvarillisesti (joskin
oppineesti sanottuna), että Venäjällä esiintyvien vastaval-
lankumousmielialojen yhteys *tiettyjen* luokkien asemaan ja
etuihin on kokonaan kadonnut. Yksikään vehiläinen, t.s.
kiihkeinkään vastavallankumouksellinen liberaali, ei rupea
kiistämään sitä vastaan, että taantumusajalla kypsyvät
uudet voimat, eikä sen alle kieltäydy panemasta nimeään
kukaan niistä, jotka ovat olleet yhdessä tekemässä sitä
likvidaattorien viisiosaista kokoelmaa, jolle menshevikeistä
parhaat ovat kääntäneet selkensä. Vastavallankumouk-
semme konkreettinen olemus ja luokkaluonne ovat häipy-
neet olemattomiin historioitsijaltamme ja jäljelle ovat
jääneet kuluneet ja sisällöttömät fraasit toisten intelligent-
tien ihmisten heikkohermoisuudesta ja toisten harkitsevasta
havainnoinnista. Marxilaisen kannalta mitä tärkein kysy-
mys, miten vallankumouksessamme ilmenivät eri luokkien
erilaiset toimintamenetelmät ja erilaiset pyrkimykset ja
miksi se sai toiset porvaristoluokat suhtautumaan „luopuri-
maisesti” „kulttuuri”-taisteluun, on jäänyt R-kovilta huo-
maamatta.

Siirtykäämme pääasiaan: arvioon, jonka R-kov on anta-
nut ajankohdasta ja joka nojaa kaikkien luokkien aseman
arviointiin. Aloittaen „suurmaanomistuksemme edustajista”
kirjoittaja sanoo: „Hiljakkoin he olivat (olivat!) valtaosal-
taan aitoja maaorjanomistajia, tyypillisiä aatelistanher-
roja. Näitä, viimeisiä, mohikaaneja ei ole nyt paljoakaan
jäljellä. He ovat ryhmittyneet vielä pikku ryhmänä herrojen
Purishkevitshin ja Markov 2:sen ympärille ja pärsyttävät
voimattomina (!) epätoivon myrkyttämää sylkeään... Aate-
listen ja aatelittomien suurtilanomistajiemme enemmistö,
jota edustavat Duumassa natsionalistit ja oikeistolaiset
lokakuulaiset, muuttuu aste asteelta ja väistämättömästi
maatalousporvaristoksi”.

Sellainen on R-kovin „arvio ajankohdasta”. On turhaa
mainitakin, että tuo arvio on todellisuuden pilkkaamista.
„Herrojen Purishkevitshin ja Markov 2:sen ympärille ryh-
mittynyt pikku ryhmä” ei todellisuudessa ole voimaton, vaan

kaikkivoipa. Nimenomaan sen vallan ja sen tulojen turvana ovat Venäjän nykyiset yhteiskunnalliset ja valtiolliset laitokset, nimenomaan sen tahto on viime kädessä ratkaiseva, nimenomaan se muodostaa aineksen, joka määrää alhaalta ylös asti niin sanotun virkavallan toiminnan koko suunnan ja koko luonteen. Tämä kaikki on siinä määrin yleisesti tunnettua ja nimenomaan tämän ryhmän herruudesta puhuvat tosiasiat ovat Venäjällä niin selviä ja jokapäiväisiä, että sen unohtamiseksi tarvitaan todellakin liberaalin loputonta itsetyytyväisyyttä. R-kovin virhe on siinä, että hän on aina naurettavuuksiin asti liioitellut maaorjatalouden „uudistumista” porvarilliseksi, tämä ensiksi, ja toiseksi hän on unohtanut „pikkuseikan”, juuri sen „pikkuseikan”, joka erottaa marxilaisen liberaalista, nimittäin, että poliittisen päällysrakennuksen mukauttaminen talouden uudistumista vastaavaksi on mutkallinen ja hyppäyksellinen prosessi. Näiden R-kovin molempien virheiden valaisemiseksi riittää, kun viitataan esim. Preussiin, missä huolimatta siitä, että kapitalismin kehitys yleensä ja muun muassa vanhan tilanherratalouden uudistuminen porvarilliseksi taloudeksi on paljon korkeammalla tasolla, Oldenburgit ja Heydebrandit ovat edelleenkin kaikkivoipia, pitävät valtiovaltaa käsissään — kyllästävät omalla niin sanoaksemme sosiaalisella sisällöllä koko preussilaisen monarkian, koko preussilaisen virkavallan! Yhä vieläkin, 63 vuoden kuluttua vuodesta 1848 ja kapitalismin verrattoman nopeasta kehityksestä huolimatta, äänioikeus ja maapäivät ovat Preussissa edelleenkin sellaisia, että Preussin Purishkevitshien kaikkivoipaisuus on turvattu. Venäjään nähden R-kov sen sijaan kuuden vuoden kuluttua vuodesta 1905 piirtää arkadialaisen idyllin Purishkevitshien „voimattomuudesta”!

Mutta koko asia onkin juuri siinä, että arkadialaisen idyllin piirtäminen — purishkevitshilaisen uudistumisen „väistämättömyydestä” ja „varsin maltillisen porvarillisen progressismin voitosta” — on perusmotiivina R-kovin *kaikissa* päätelmissä. Ottakaamme hänen nykyistä agrariipolitiikkaa koskeva päätelmänsä. „Mikään ei kuvaa sen kirkkaammin ja laajemmin” tuota uudistumista (maaorjatalouden uudistumista porvarilliseksi) kuin tämä politiikka, julistaa R-kov. Sekasarkaisuus poistetaan ja „maanpuutteen poistaminen mustanmullan alueen 20 maanviljelys-

läänistä ei tuota suuria vaikeuksia ja muodostaa erään lähimmän vuorossaolevan ajantehtävän, joka myös ratkaistaan nähtävästi eri porvaristoryhmien keskeisen kompromissin tietä”.

„Tätä edessä piirtyvää väistämätöntä kompromissia agraarikysymyksessä ennakoivat jo nyt useat tapahtumat”...

Kas siinä teille tyhjentävä näyte tavasta, jolla R-kov tekee poliittisia päätelmiä. Hän alkaa siitä, että tekee lopun äärimmäisyyksistä — ei minkäänlaisten tosiasioiden, vaan pelkästään oman liberaalisen omahyväisyytensä perusteella! Hän jatkaa sanomalla, että eri porvaristoryhmien välinen kompromissi on helposti tehtävissä ja todennäköinen. Hän lopettaa siihen, että moinen kompromissi on „väistämätön”. Tuolla tavalla voisi todistaa, että niin Ranskan v. 1788 kuin myös Kiinan v. 1910 „myrskyt” eivät olleet todennäköisiä eivätkä välttämättömiä. Eri porvaristoryhmien välinen kompromissi on tietysti helposti tehtävissä, jos oletetaan, että Markov 2:sesta on tehty loppu muutoinkin eikä yksinomaan R-kovin omahyväisessä mielikuvituksessa. Mutta sellaisen olettaminen onkin siirtymistä liberaalin katsantokannalle, liberaalin, joka ei uskalla jäädä ilman Markov 2:sia ja luulee, ettei kukaan uskalla koskaan.

Kompromissi on tietysti „väistämätön”, jos (ensimmäinen „jos”) ei ole Markoveja; jos (toinen „jos”) työläiset ja häviötilaan saatetut talonpojat nukkuvat sikeätä poliittista unta. Mutta eiköhän sellainen olettamus, tuon toisen „jossin” edellyttäminen, merkinne, että otetaan todesta se, mitä toivotaan (mitä liberaali toivoo)?

II

Koska emme ole taipuvaisia ottamaan todesta liberaalien toivomuksia tai liberaalien olettamuksia, niin olemme tehneet toisenlaisen johtopäätöksen: nykyinen agraaripoliitikka on luonteeltaan epäilemättä porvarillista. Mutta juuri siitä syystä, että tuon porvarillisen politiikan johdossa ovat Purishkevitchit, jotka ovat edelleenkin tilanteen herroina, juuri siitä syystä ristiriidat käyvät niin tavattoman kärkeviksi, että kompromissin mahdollisuus ainakin lähi aikoina on katsottava suorastaan olemattomaksi.

Toisena tärkeänä sosiaalisena prosessina — R-kov jatkaa erittelyään — on teollisen ja kaupallisen suurporvariston yhdistymis- ja voimistumisprosessi. Viitatessaan aivan oikein kadettien ja lokakuulaisten „keskinäisiin myönnytyksiin” kirjoittaja tekee johtopäätöksen: „Ei pidä kuvitella turhia: lähenee varsin maltillisen porvarillisen „progressismin” voitto”.

Mikä voitto? kenestä? IV Duuman vaaleissako, joista R-kov vastikään puhui? Jos asia on niin, niin se on oleva „voitto” niissä ahtaissa puitteissa, joina on vuoden 1907 kesäkuun 3 päivän vaalilaki. Ja siitä seuraa väistämättömästi jompikumpi: joko tuo „voitto”, saamatta aikaan mitään aaltoa, jättää Purishkevitshien todellisen herruuden täysin ennalleen tai sitten tuo „voitto” ilmentää välillisesti demokraattista nousua, joka ei voi olla törmäämättä kärkevästi vastakkain mainittujen „ahtaiden puitteiden” ja Purishkevitshien herruuden kanssa.

Kummassakaan tapauksessa ei maltillisuuden voitosta maltillisuuden puitteisiin asetetuissa vaaleissa synny mitään maltillisuuden voittoa elämässä. Mutta siinäpä se asia onkin, että R-kov on jo siinä määrin vajonnut „parlamenttikretinismiin”, että hän saattaa sekoittaa kesäkuun 3 päivän hengessä tapahtuvat vaalit ja elämän toisiinsa! Jotta tämä mahdoton tosiasia tulisi todistetuksi lukijalle, täytyy siteerata R-kovia täydellisesti:

„Ja tämä voitto on sitäkin todennäköisempi, koska kaupungin pikku-porvariston joukot, masentuneina poroporvarien tapaan „rikkinäisen kaukalon” aaveen näkemisestä, laahautuvat avuttomina maltillisen progressismin mukana. Talonpoikaisto taas on liian heikko vaaleissa vaalijärjestelmämme erikoisuuksien vuoksi, mikä antaa läänin valitsijamieskunnassa enemmistönä oleville maanomistajille mahdollisuuden valita talonpoikaiston edustajiksi — „oikeistolaisia”. Tällainen on Venäjällä nykyään tapahtuvien sosiaalisten muutosten näkymä, jos jätämme työväenluokan toistaiseksi syrjään. Tuo näkymä on kaukana lamaannuksesta tai taannehtivasta liikkeestä. Venäjän uusi porvaristo epäilemättä voimistuu ja kulkee eteenpäin. Maltillisen progressiivisen teollisuus- ja kauppaporvariston tulevaa herruutta vanhoillisen maatalousporvariston rinnalla (aivan kuin Englannissa!) tehostaa poliittisesti Valtakunnanduuma, joka perustuu vuoden 1907 kesäkuun 3 päivän säädettyihin vaalinormeihin. (Jätämme pois Ranskaan ja Prussiin tehdyn vertauksen, josta alempana.) Näin ollen, tehdessämme yhteenvedon kaikesta vasta sanomastamme, täytyy myöntää, että Venäjällä on olemassa kaikki edellytykset porvarillisen yhteiskunta- ja valtiojärjestelmän hidasta, joukoille äärettömän kipeää, mutta silti eittämätöntä edistyvää

kehitystä varten. Myrskyt ja järkytykset eivät tietysti ole mahdottomia, mutta ne eivät käy välttämättömiksi, väistämättömiksi, kuten oli ennen vallankumousta”.

Ylen viisasta filosofiaa, älä muuta sano! Kun talonpoikaisto jätetään syrjään, koska se on „heikko vaaleissa” ja työväenluokka ilman muuta „jätetään toistaiseksi syrjään”, niin myrskyt ovat tietysti kerrassaan mahdottomia! Mutta tämä vie siihen, ettei liberaalista „progressismia” lukuunottamatta voida mitään muuta nähdäkään, jos tarkastellaan Venäjää liberaalien tapaan. Pankaa pois liberaalien silmälasit, niin näkymä on toinen. Koska talonpoikaisto esittää elämässä kokonaan toista osaa kuin kesäkuun 3 päivän vaalijärjestelmässä, niin sen „heikkous vaaleissa” kärjistää koko talonpoikaiston ja koko järjestelmän välistä ristiriitaa eikä suinkaan avaa porttia „maltilliselle progressismille”. Ja koska työväenluokkaa ei voida „jättää syrjään”, ei kapitalistisessa maassa yleensä eikä varsinkaan Venäjällä, jolla on takanaan XX vuosisadan ensimmäisen vuosikymmenen kokemukset, niin R-kovin päätelmä ei kelpaa mihinkään. Koska purishkevitshilaisuus, jota maltillistetaan Gutshkovien ja Miljukovien kukertelulla, pitää meillä herruutta (niin III Duumassa kuin sen yläpuolellakin), niin fraasit maltillisen progressiivisen porvariston „tulevasta herruudesta” ovat pelkästään liberaalista tuutulaulua. Koska Gutshkovit ja Miljukovit eivät voi luokka-asemansa vuoksi asettaa Purishkevitshien herruuden vastapainoksi muuta kuin kukertelunsa, niin uuden porvarillisen Venäjän ja Purishkevitshien välinen selkkaus on väistämätön, ja sen liikkeellepanevia voimia ovat ne, jotka R-kov on liberaaleja seuraten „jättänyt syrjään”. Nimenomaan siitä syystä, että Miljukovit ja Gutshkovit „tekevät keskinäisiä myönnytyksiä” liehakoidessaan Purishkevitshien edessä, työläisten tehtäväksi lankeaa yhä selvemmin demokraattisten ainesten erottaminen liberalismista. N. R-kov ei ole käsittänyt enempää myrskyjen syntymisen edellytyksiä Venäjällä kuin myöskään vasta mainittua tehtävää, joka on ehdoton myös silloin, kun myrskyt ilmeisesti puuttuvat.

Vulgääri demokraatti saattaa koko asian tyypistää siihen, tuleeko myrsky vai ei. Marxilaiselle tärkeimpänä kysymyksenä on luokkien poliittisen rajankäynnin linja, joka on sama niin myrskyn aikana kuin myrskyn puuttuessaakin.

Kun R-kov sanoo, että „työläisten on suoritettava poliittisen hegemonin tehtävää taistelussa demokraattisen järjestelmän puolesta”, niin tuo on suorastaan hassunkurista kaiken sen jälkeen, mitä hän on kirjoittanut manifestissaan. Se merkitsee, että R-kov ottaa porvaristolta lupauksen työläisten hegemonian tunnustamisesta ja itse puolestaan lupaa porvaristolle, että työläiset kieltäytyvät tehtävistä, jotka muodostavat hegemonian sisällön! R-kov on perannut kokonaan pois tuon sisällön ja toistaa sitten naiivisti sisällöttömän sanan. R-kov suorittaa ensin tilannearvostelun, josta näkyy, että hänen mielestään liberaalien hegemonia on tapahtunut, muuttumaton ja eittämätön tosiasia ja vakuuttaa sitten meille tunnustavansa työväenluokan hegemonian!

„Reaalisesti” Duuman merkitys, päättelee R-kov, „ei ole vähäisempi kuin Ranskan Lainsäätäjäkunnan merkitys toisen keisarikunnan viimeisinä vuosina tai Saksan valtiopäivien ja Preussin maapäivien sen keskiverron merkitys, joka oli luonteenomaista viime vuosisadan 80-luvun Preussille”.

Moinen vertaus on näyte historiallisilla vertauksilla leikkimisestä, siinä määrin pinnallinen se on. 60-luvun Ranskassa oli porvarillisten vallankumousten kausi jo täydellisesti lopussa, oveen kolkutti jo välitön kamppailu proletariaatin ja porvariston välillä ja bonapartelaisuudessa sinänsä ilmeni esivallan luoviminen näiden kahden luokan välissä. Naurettavaa on verrata sitä nykyajan Venäjään. Kolmas Duuma muistuttaa enemmänkin vuoden 1815 Chambre introuvable⁹⁹! 80-luvun Preussissa huomaamme niin ikään eletävän kautta, jolloin vuoteen 1870 mennessä tehtävänsä tehnyt porvarillinen vallankumous on täydellisesti saatettu päätökseen: koko porvaristo, aina kaupungin pikkuporvaristoa ja talonpoikaistoa myöten, on tyydytetty ja taantumuksellinen.

Olisikohan R-kovin mielessä kangastellut sen vertaileminen, mitä osaa esittävät demokratian ja proletariaatin edustajat Lainsäätäjäkunnassa ja valtiopäivillä ja mitä osaa esittävät vastaavat edustajat III Duumassa? Sellainen vertailu on mahdollista, mutta se puhuisi nimenomaan R-kovia vastaan, sillä Gegetshkorin ja osaksi myös Petrov 3:nnen esiintyminen todistaa heidän edustamiensa luokkien sellaista voimaa, itsevarmuutta ja taisteluval-

miutta, että „kompromissin” tekeminen Purishkevitshien kanssa ei tunnu ainoastaan epätodennäköiseltä, vaan suorastaan mahdottomalta.

III

R-kovin antamaa arviota luokkien osuudesta täytyi pysähtyä tarkastelemaan erikoisen seikkaperäisesti, sillä nimenomaan siinä ovat meidän ehdottoman erimielisyytemme aatteelliset juuret. Käytännölliset johtopäätökset, jotka R-kov tekee — tunnustakaamme se — harvinaisen pelottomasti ja avomielisesti, ovat mielenkiintoisia ennen kaikkea siksi, että niissä kirjoittajan „teoria” kehitetään järjestömyyksiin. R-kov on tietysti tuhat kertaa oikeassa, kun hän sitoo kysymyksen julkisen poliittisen työväenjärjestön mahdollisuudesta tilannearvioon, poliittisen järjestelmän perusmuutosten arviointiin. Mutta siinähan se surkeus onkin, että hän voi noiden *elämän* muutosten asemesta tarjota meille vain kaunosieluisen professorin syllogismeja: „kulttuuriseen kapitalismiin” siirtyminen „edellyttää” julkisen poliittisen työväenjärjestön välttämättömyyttä. Tuolaisista on helppo kirjoittaa paperille, mutta elämässä Venäjän poliittinen järjestelmä ei muutu siitä hivenenkään vertaa „kulttuurisemmaksi”.

„Progressismi, vaikka se olisikin mitä maltillisinta, on epäilemättä avartava nykyisiä liian ahtaita puitteita”. Kadettien progressismi IV Duumassa — vastaamme siihen — ei tule „avartamaan” eikä voikaan „avartaa” mitään niin kauan kuin ainekset, jotka eivät ole läheskään kadettilaisia, eivät ala liikahdella tavalla, joka ei ole läheskään Duuman tapaista.

„Ilman sellaista järjestöä”, sanoo R-kov julkisesta ja laajasta poliittisesta työväenjärjestöstä, „taistelu saisi väistämättömästi anarkistisen luonteen, mikä olisi vahingollista kulttuuriselle porvaristollekin eikä vain työväenluokalle.”

Emme kajoa lauseen loppuosaan, ettemme himmentäisi „helmeä” kommentaareilla. Alkuosa on historiallisesti väärä: vuosien 1878—1890 Saksassa ei ollut anarkismia, vaikkei siellä ollutkaan „julkista ja laajaa” poliittista järjestöä.

Edelleen R-kov on tuhat kertaa oikeassa, kun hän esittää konkreettisen suunnitelman julkisesta poliittisesta

työväen-„järjestöstä” ja kehottaa aloittamaan „työväenluokan etuja puolustavan poliittisen yhdistyksen” perustamisesta — hän on oikeassa siinä mielessä, että vain tyhjänpäiväiset suunsoittajat saattavat lörpötellä kuukausia ja vuosia „julkisen” puolueen mahdollisuudesta ottamatta yksinkertaista ja luonnollista askelta sen perustamisen suuntaan. R-kov aloittaa alusta ja menee loppuun saakka kuten käytännön eikä fraasien mies.

Mutta tuo hänen „käytäntönsä” on *liberaalista* käytäntöä, ja „lippu”, jonka hän „nostaa” (ks. siteerattua artikkelia s. 35), on liberaalisen työväenpolitiikan lippu. Vähät siitä, että R-kovin puuhaaman yhdistyksen ohjelmassa puhutaan „tuotannonvälineiden yhteiskunnalliseen omistukseen pohjautuvan uuden yhteiskunnan perustamisesta” j.n.e. Tuon suuren periaatteen tunnustaminen ei todellisuudessa estänyt 60-luvun Saksan sosialidemokraattien erästä osaa harjoittamasta „kuninkaallisen Preussin työväenpolitiikkaa” eikä estä Ramsay MacDonaldia (Englannin sosialismista „riippumattoman” työväenpuolueen johtajaa) harjoittamasta liberaalista työväenpolitiikkaa. Ja R-kov onkin esittänyt johdonmukaisesti juuri liberaaliset periaatteet puhuesaan lähimmän, meidän, nykyisen ajanjaksomme poliittisista tehtävistä. „Lipun”, jota R-kov „nostaa”, ovat jo kauan sitten nostaneet hrat Prokopovitshit, Potresovit, Larinit y.m., ja mitä korkeammalle tätä lippua „nostetaan”, sitä selvemäksi käy jokaiselle, että edessämme on liberaalien kulunut ja likainen räsy.

„Tässä ei ole graaniakaan utopiaa”, vakuuttelee R-kov. Kirjoittajalle täytynee vastata mukailemalla tunnettua sanontaa: olet suuri utopisti, mutta utopiasi on pieni. Tosiaankin, taitaisi olla hassua vastata ilmeiseen hassuteluun muutoin kuin leikinlaskulla. Kaudella, jolloin lakautetaan ehdottoman rauhallisia, säädyllyisiä, epäpoliittisia ammattijärjestöjä, pitäisi julkisen poliittisen työväenyhdistyksen perustaminen katsoa muuksi kuin utooppiseksi! Kirjoitetaan „a:sta” „o:hon” liberaalinen arvio luokkien osuudesta ja vakuutellaan, ettei siinä ole mitään luisumista uusitun tolmatshovilaisuuden komentoon! „Tässä ei propagoida mitään väkivaltaa”, intoilee kelpo R-kov, „väkivaltaisen kumouksen välttämättömyydestä ei ole sanaakaan, ei ajatustakaan, koskei myöskään todellisuudessa voi sellaista välttämättömyyttä ehkä ollakaan. Jos jonkun mie-

leen juolahtaisi taantumuksellisen mielettömyyden sokaise-
mana syyttää tämän „yhdistyksen” jäseniä pyrkimyksestä
väkivaltaiseen kumoukseen, niin moisen järjettömän, perus-
teettoman, juridisesti mitättömän syytöksen koko paino
lankeaisi syyttäjän niskaan”!

Koreastipa kirjoittaa N. R-kov! Niinhän se hra P. B. Stru-
vekin syyti vuonna 1901 yhtä hirveitä salamoita zemstvon
vainoojien „niskaan”¹⁰⁰. Näkymä: N. R-kov todistamassa
häntä syyttävälle Dumbadzelle, että koska hänellä ei ole
nyt mitään „ajatuksia”, niin juridisesti mitättömien syytös-
ten paino lankeaa Dumbadzen omaan niskaan. Niinpä
niin, parlamentti meiltä vielä puuttuu, mutta parlamentti-
kretinismiä on vaikka kuinka paljon. Ilmeistä on, että
sellaiset jäsenet kuin marxilainen Gegetshkori tai jopa
Petrov 3., joka ei ole marxilainen, vaan rehellinen demo-
kraatti, erotettaisiin uudesta yhdistyksestä heti ensimmäi-
sessä yleisessä kokouksessa... jollei kokouksenpitäjiä ereh-
dyksessä lähetetä erilaisiin vilpoisempiin paikkoihin ennen
kuin he avaavat kokouksen.

„Nasha Zarjan” „likvidaattorit” ovat riemuissaan, kun
R-kov on tullut heidän pariinsa. Riemuitsevat likvidaattorit
ovat aliarvioineet ne kuumat syleilyt, jotka likvidaattoriksi
muuttunut N. R-kov on tarkoittanut heille. Ja silti nuo
syleilyt ovat siinä määrin kuumia ja voimakkaita, että voi-
daan takuulla sanoa: R-kov kuristaa likvidaattoruuden
kuumilla syleilyillään niin kuin J. Larin kuristi kuumilla
syleilyillään työväen edustajakokouksen. J. Larin suoritti
tuon kuristamalla tehdyn verettömän murhan yksinkertai-
sesti siten, että hänen kirjasensa ilmestyttyä ihmiset
alkoivat — oikeastaan häpeään joutumisen pelossa — varoa
puolustamasta työväen edustajakokous-aatetta. Nyt kun
R-kov on julkaissut likvidaattoruuden uuden „manifestin”
„Nasha Zarjassa”, ihmiset alkavat varoa — oikeastaan
häpeään joutumisen pelossa — puolustamasta julkisen
likvidaattoripuolueen aatetta.

Mutta tuossa aatteessa — täytyneen vihdoon jostakin
olla samaa mieltä R-kovin kanssa! — on „graanin” verran
ei-utopiaa. Ottakaapa, hyvä herra, nenältänne professorin
lasit, niin näette, että „yhdistys”, jonka aiotte „tosiasialli-
sesti perustaa” (sitten kun neuvojenne paino „lankeaa”
Mymretsovien „niskaan”)¹⁰¹, on jo *kaksi vuotta ollut ole-
massa*. Ja te kuulutte jo siihen! Tuona „työväenluokan

etuja puolustavana yhdistyksenä” onkin aikakauslehti „*Nasha Zarja*” (aatteelliseksi kollektiiviksi eikä painotuotteeksi käsitettynä). Julkinen laaja työväenjärjestö on utopiaa, mutta intelligenttiopportunistien „julkiset” ja avoimieliset aikakauslehdet eivät suinkaan ole utopiaa, eivät suinkaan. Kiistatonta on, että ne puolustavat omalla tavallaan työväenluokan etuja, mutta jokainen, joka ei ole lakannut olemasta marxilainen, näkee omin silmin, että niiden „yhdistys” on yhdistys, joka liberaalisesti puolustaa liberaalisesti ymmärrettyjä työväenluokan etuja.

„*Zvezda*” № 32,
joulukuun 3 pnä 1911
Allekirjoitus: V. I. I l j i n

Julkaistaan
„*Zvezda*” lehden tekstistä, joka
on tarkistettu vertaamalla sitä
vuodelta 1914 olevan kokoelman
„*Marxilaisuus ja likvidaattoruus*”
tekstiin